

УДК 373.3.015.3.091.372:81
DOI 10.31494/2412-9208-2022-1-1-406-415

LEGO AS A TOOL FOR PRIMARY SCHOOL STUDENTS' COMPETENCE TRAINING AT UKRAINIAN LANGUAGE AND READING LESSONS

LEGO ЯК ІНСТРУМЕНТ КОМПЕТЕНТНІСНОГО НАВЧАННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЧИТАННЯ

Lada CHEMONINA,
Candidate of Pedagogical
Sciences, Associate Professor

Лада ЧЕМОНИНА,
кандидат педагогічних наук,
доцент

ladachemonina@ukr.net

<https://orcid.org/0000-0002-2599-4393>

*Berdiansk State Pedagogical
University,*

*Бердянський державний
педагогічний університет,*

✉ 4, Schmidt st., Berdiansk,
Zaporizhzhia region, 71100

✉ вул. Шмідта, 4, м. Бердянськ,
Запорізька обл., 71100

Original manuscript received: May 25, 2022

Revised manuscript accepted: June 05, 2022

ABSTRACT

The article is devoted to a topical issue, namely the formation of primary school students' key competencies at Ukrainian language and reading lessons by means of methods of competence training «Six bricks», which involves the use of LEGO sets. The author emphasizes the leading role of the subject «Ukrainian language and reading» because of its importance in developing the theoretical and practical component of all educational branches of the first stage of modern general secondary education institution.

The analysis of researches of scientists of the past and the present is carried out, their positions concerning the organization of educational process in primary school are noted, the unity of their views on necessity of didactic games dominance at lessons is emphasized. The study of normative documents of Ukraine in the field of education, scientific achievements of scientists, as well as progressive approaches to the organization of the educational process, in particular in primary school, allowed the author to state that nowadays a method of competence training «Six bricks» is one of the innovations that can ensure the effectiveness of learning. The expediency of using the tasks created on the basis of mentioned above methodology is due to their integrative, open nature, easy adaptation to the child's educational needs and educational material, as well as constant involvement of younger students in communicative interaction.

The article is a study of theoretical and at the same time concrete-practical nature. The publication contains the tasks to the subject «Ukrainian language and reading» for students 1-4 grades developed by the author in, which involves the use of the mentioned above methodology, namely the use of LEGO sets, and provides the formation of relevant subject and key competencies through activities.

The article will be useful both for teachers of higher education institutions who teach a series of methodological disciplines, and primary school teachers of general secondary education institutions who actively introduce innovations in the educational process of modern Ukrainian school.

Key words: *primary school, game technologies, methods of competence training «Six bricks», LEGO sets, applicant for primary education, Ukrainian language and reading, competence.*

Вступ. Останні п'ять років для української початкової освіти є періодом активних змін, адже вирізняються упровадженням ряду концепцій і реформ. Так, реформа Міністерства освіти і науки України «Нова українська школа» небезпідставно вважається ключовою, оскільки саме цей документ чітко визначає основний результат початкової шкільної освіти – сформованість ключових і предметних компетентностей, зазначених у Державному стандарті базової початкової освіти, а саме:

- вільне володіння державною мовою, що передбачає вміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко й аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

- комунікативна компетентність, що виражається через здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) мовою, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади;

- читацька компетентність, яка визначається вмінням читати й розуміти прочитане, свідомо здійснювати пошук і відбір джерел інформації для вирішення освітніх завдань, розуміти тексти різних жанрів, критично оцінювати прочитане, сформованістю особистісного кола читання [2];

- інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, формування знань, умінь, ставлень, які є основою компетентісного підходу та забезпечують подальшу здатність успішно навчатися;

- інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного й етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності в навчанні та інших життєвих ситуаціях;

- навчання впродовж життя, що передбачає опанування вміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей і способів їх досягнення, навчання працювати самостійно й у групі;

- культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості тощо[6].

У руслі зазначеного не викликає жодних заперечень факт, що домінантним навчальним предметом є «Українська мова та читання», опанування якого забезпечує успішність усього шкільного навчання.

Результати багаторічних досліджень представників наукової спільноти минулого (П. Блонський, Д. Ельконін, Г. Костюк, В. Сухомлинський, К. Ушинський та ін.) і сьогодення (Т. Байбара, В. Бондар, М. Вашуленко, Н. Кудикіна, О. Проскура, О. Савченко та ін.) дозволяють нам зробити узагальнення: організація освітнього процесу в початковій школі має здійснюватися через дидактичну гру. Проте досі

залишається малодослідженим питання щодо оновлення ігрового інструментарію, зокрема на уроках української мови та читання. За нашим переконанням, прогресивним підходом щодо організації ігрової діяльності здобувачів початкової освіти на уроках з названих вище предметів вирізняється методика компетентнісного навчання «Шість цеглинок». Отже, фахівець, який організовує освітній процес дітей у Новій українській школі, має бути обізнаним щодо особливостей навчання учнів на засадах зазначеної інновації.

Мета статті – розкрити особливості формування в здобувачів початкової освіти ключових компетентностей на уроках української мови та літературного читання засобами методики компетентнісного навчання «Шість цеглинок».

Завданнями пропонованої публікації є такі: з'ясувати стан розв'язання порушеної проблеми в науковій теорії та практиці; визначити рівень готовності учителів початкової школи до формування в учнів ключових компетентностей на уроках української мови та читання засобами названої вище методики; розробити та презентувати завдання щодо формування в молодших школярів зазначених компетентностей за допомогою методики компетентнісного навчання «Шість цеглинок» (наборів LEGO).

Методи та методики дослідження. З метою з'ясувати рівень готовності сучасних учителів початкової школи до формування ключових компетентностей учнів на уроках української мови та читання через діяльність за допомогою зазначеної методики та наборів LEGO намагалися шляхом анкетування. Аналіз результатів опитування названих вище фахівців дозволили нам констатувати такі факти:

- учителі початкової школи надають перевагу ігровим технологіям навчання під час формування в учнів компетентностей на названих вище уроках;
- переважна більшість опитаних респондентів вважають за доцільне використовувати LEGO інструменти на уроках української мови та читання.

Проте незначна кількість методичних розробок утруднює впровадження методики компетентнісного навчання «Шість цеглинок» у щоденний освітній процес сучасної початкової школи. Отже, мета пропонованої статті – ознайомити фахівців-практиків з особливостями використання зазначеної методики на уроках української мови та читання в 1–4 класах.

Результати та дискусії. У Концепції «Нова українська школа» основними завданнями вчителя початкової школи названо такі:

- організація компетентнісного навчання;
- забезпечення інтегрованості (внутрішньопредметної та міжпредметної) на основі формування ключових компетентностей [10].

Реалізацію названих вище завдань уможлиблює процес опанування дітьми українською мовою як рідною. Саме за її допомогою молодші школярі входять до соціуму, стають його повноправними членами, пізнають мікро- та макросвіт, що їх оточує, ознайомлюються зі

здобутками культури як світової, так і національної, здійснюють власний особистісний розвиток на засадах загальнолюдської культури. Отже, усе зазначене вище дозволяє нам стверджувати, що одним із завдань, які стоять перед сучасним фахівцем у галузі початкової освіти, є визначення ефективних дидактичних методів для формування як галузевих, так і ключових компетентностей дітей. Ми пристаємо до позиції вчених (Д. Ельконін, В. Кремень, О. Савченко та ін.), чії результати досліджень переконують у тому, що таким методом навчання має виступати дидактична гра, яка на початковому етапі молодшого шкільного віку є домінуючим видом діяльності учнів закладу загальної середньої освіти [8; 12].

В основу нашої статті покладено позицію вчених (М. Вашуленко, С. Гончаренко, В. Кремень, М. Пентиліук, О. Савченко, М. Ярмаченко та ін.), які обґрунтовано вважають гру одним із найдавніших і найефективніших видів діяльності [1; 5; 8; 11; 13].

Українська спільнота учителів початкової школи сьогодні активно впроваджує на практиці сучасну інновацію – методику компетентнісного навчання «Шість цеглинок», – що являє собою ігри-завдання із шістьма цеглинками LEGO DUPLO червоного, помаранчевого, жовтого, зеленого, блакитного та синього кольорів.

За нашим переконанням, достатньо аргументованою є позиція О. Роми, укладачки методичного посібника «Шість цеглинок в освітньому просторі школи», яка зазначає, що завдання, створені за названою вище методикою, мають відкритий, міждисциплінарний та інтеграційний характер, передбачають активну комунікативну взаємодію учнів. Своєрідною інноватикою ігрової методики компетентнісного навчання «Шість цеглинок» є можливість її адаптування до освітніх потреб кожного школяра, повторюваність вправлень із метою набуття необхідних умінь і навичок, а також відкрите закінчення гри, що дозволяє здобувачам початкової освіти запропонувати власний варіант виконання завдання [14].

Ми переконані, що результативність освітнього процесу, побудованого на засадах ігрових технологій (у нашому випадку – методиці компетентнісного навчання «Шість цеглинок»), залежить від цілеспрямованого та системного їх використання. Дидактичні ігри через спеціально адаптовані завдання передбачають формування у здобувачів початкової освіти вмінь аналізувати, виділяти головне, характерні ознаки об'єктів вивчення, порівнювати та зіставляти їх, відшукувати спільне та відмінне, вирізняти реальність і вигадку тощо. Доцільно зауважити, що за таких умов організації навчання молодших школярів ігровий сюжет не існує окремо, він є частиною освітнього процесу, що забезпечує активізацію діяльності учнів на уроці та свідоме опанування елементів навчання.

Є кілька прийомів організації освітнього процесу із використанням LEGO, як-от:

1) конструювання за зразком: учителем пропонується певна інструкція, дитина бачить поетапність дій, її вчать, як з'єднувати деталі, аналізувати об'єкт;

2) учень або учениця вже самостійно можуть визначити, з яких деталей складається об'єкт, їм пропонують конструювання за моделлю; школярам необхідно самостійно зібрати деталі, проаналізувати модель і побудувати її;

3) конструювання за темою; здобувачеві початкової освіти дається лише тема, і він самостійно втілює в життя ті знання, які отримав до цього;

4) конструювання за умовою (її молодші школярі мають обов'язково враховувати під час конструювання);

5) конструювання за власним задумом [9].

Саме останній прийом вважається найважливішим, оскільки передбачає реалізацію дитиною власних ідей і зумовлює проходження кожним учнем таких етапів власної діяльності, як-от: аналіз ідеї, об'єкта, планування послідовності дій, практичне відтворення задуму. Ми згодні з О. Ромою, що конструювання за власним задумом забезпечує навчання здобувачів освіти досягати мети.

Визначимо можливі варіанти організації освітнього процесу з використанням наборів LEGO.

Загальновідомо, що до букварний період має на меті ознайомити першокласників з елементами морфології. Так, учні мають усвідомити на дотеретичному рівні, що серед потоку слів можна визначити ті, які вказують на предмет, дію, ознаку. Наведемо приклад завдання, мета якого – закріпити уявлення здобувачів початкової освіти про слова – назви предметів і дій. Виконувати його молодші школярі можуть як фронтально, так і в групі.

Завдання № 1. Уважно послухайте мою розповідь. Коли ви почуєте слова – назви предметів, які відповідають на питання ХТО?, підніміть цеглинку зеленого кольору, а коли – слова – назви предметів, які відповідають на питання ЩО?, підніміть цеглинку жовтого кольору. Якщо ви почуєте слова – назви дій (ЩО РОБИТИ? ЩО РОБИТЬ?), підніміть цеглинку червоного кольору.

Щодня першокласниця Наталка прокидається рано. Дівчинка мивається, чистить зуби, робить ранкову гімнастику, одягається. Її мама готує сніданок. Потім батько, мати і Наталка разом снідають.

Подібні завдання мають аналітико-синтетичний характер. Їх виконання має слугувати для вчителя показником рівня сформованості в першокласників певних компетенцій і компетентностей з метою подальшої їх корекції в разі необхідності.

Букварний період за методичними підходами, що існують сьогодні у вітчизняній лінгводидактиці, передбачає ознайомлення здобувачів початкової освіти із буквами українського алфавіту та звуками, що ними позначаються. На цьому етапі, на нашу думку, доцільним є доповнення

традиційного комплексу вправ завданнями-іграми. Наведемо нижче декілька прикладів.

Завдання № 2 (гра «Чарівник»). Прочитай вірш. Відгадай, про яку букву в ньому йдеться. Знайди в тексті слово з такою буквою. Виклади за допомогою цеглинок LEGO цю друковану букву. Уяви, що ти чарівник/чарівниця. Перетвори цю букву на інші, переставляючи цеглинки LEGO. На які букви можна її перетворити?

*Я із букви ... торік
Змайстрував собі турнік.
Підтягаюся разів сто я,
Маю силу і здоров'я [4].*

У процесі виконання цього завдання молодші школярі першого року навчання мають відгадати, що у вірші йдеться про букву **П**. Діти за аналогією зображення, поданого в «Букварі», викладають друкований варіант названої літери за допомогою цеглинок LEGO, а потім мають перетворити букву **П** на **И** та **Н**.

Завдання № 3. Прочитай вірш. Відгадай, якій букві він присвячений. Добери заголовок. Виклади за допомогою цеглинок LEGO цю друковану букву. Спробуй написати цю букву в зошиті. З яких елементів вона складається? Уяви, що ти – учитель. Візьми до рук мікрофон і розкажи однокласникам, як правильно писати велику букву **Б**. Запропонуй учню/учениці, що сидить позаду тебе, розповісти про те, як пишеться маленька буква **б**. Випиши із вірша слова з буквою **Б**. Визнач, які з виписаних слів вказують на предмет, а які – на дію. Назви їх. Склади звукової схеми виписаних слів, використовуючи цеглинки LEGO так:

- [б]– синя цеглинка;
 - [б']– блакитна цеглинка.
- Білка бігала багато,
Бо шукала в лісі брата:
Брат на дереві сидів
І смачні горішки їв.
Поки знайде білка брата,
Будемо всі букви знати [7].*

Виконуючи подібні завдання першокласники вправляються в розвитку дрібної моторики кисті руки, формуванні графічних умінь і навичок, компетенції розрізняти тверді та м'які приголосні звуки, а також слова – різні частини мови.

Під час роботи на уроках читання над текстами художніх творів доцільно закріпити в учнів 2 класу знання, одержані на уроках мови. Наприклад, учитель може запропонувати виконати завдання в такий спосіб:

Завдання № 4. З уроків української мови ви знаєте, що текст має зачин, основну частину й кінцівку. Визначте ці частини в тексті української народної казки «Дрізд і Голуб» (підручник «Українська мова та читання» О. Савченко, 2 клас) у такий спосіб:

- зачин – червона цеглинка;

- основна частина – жовта цеглинка;
- кінцівка – зелена цеглинка.

Ознайомлюючись із будовою слова, здобувачі початкової освіти мають змогу навчитися конструювати слова на базі отриманих знань, що сприяє також формуванню і комунікативної компетентності. Так, у підручнику «Українська мова та читання» для третього класу (частина 2; авторка Г. Остапенко), створеного згідно з вимогами чинної програми колективу авторів під керівництвом Р. Шияна, запропоновано завдання, що передбачає LEGO-конструювання. Доповнити вправи з цієї теми завданнями, розробленими на основі використання методики компетентнісного навчання «Шість цеглинок», можна в такий спосіб:

Завдання № 5. Прочитай текст. Знайди в ньому споріднені слова і випиши їх. Доведи правильність своєї думки. Познач будову вписаних слів. Подивись уважно на модель слова, викладену за допомогою цеглинок:

- червона цеглинка – корінь слова;
- зелена – префікс;
- синя або блакитна цеглинка – суфікс;
- помаранчева – закінчення.

Яке з вписаних тобою спільнокореневих слів відповідає за своєю будовою цій моделі? Чому ти так вважаєш?

ВЕСНА В ЛІСІ

Радісна, гомінка і пахуча весна. Дзвінко співають птахи. Теплий вітер пробігає у верхів'їтті. З'явилися паростки молоді трави. Голубими та білими пролісками вкрилися галявинки. Збігали по купинках мурашки. Вилетіли із зимового притулку перші джмелі. Ліс одягається в зелене вбрання. Скоро зацвіте на узліссі черемха. Защебечуть дзвінки солов'ї. Прилетять і закують зозулі. Гарна, радісна, весела весна в лісі! [3].

Діти мають з'ясувати, що в цьому тексті є такі спільнокореневі слова: *проліски, ліс, узліссі*. Поданій схемі відповідає слово *проліски*. Для учнів із достатнім і високим рівнем навчальних досягнень можна ускладнити завдання таким додатковим елементом: «За допомогою цеглинок LEGO сконструюй модель будови слова *верхов'їття*».

Загальновідомо, що третьокласники розширюють свої уявлення про морфологічний склад української мови. Так, ці здобувачі початкової освіти дізнаються, що іменники можуть вказувати на власні чи загальні назви. На нашу думку, на цьому етапі доцільно доповнити одну із вправ, уміщену в названому вище підручнику, завданням на конструювання за допомогою методики компетентнісного навчання «Шість цеглинок» (за підручником «Українська мова та читання» Г. Остапенко для 3 класу (частина 2); урок 83, завдання 4 і 5):

Завдання № 6. Прочитай продовження оповіді про хробачка та друзів. Якщо під час читання тобі трапиться слово, значення якого ти не знаєш, підними вгору руку із червоною цеглинкою. Запиши персонажів твору. З якої літери писатимеш імена? Розкрий конверт, що лежить перед тобою на парті, та перевір слова, вміщені в ньому, за своїм списком.

Визнач за допомогою цеглинок LEGO, які слова у зробленому тобою списку персонажів є власними назвами, а які – загальними. Слова-власні назви, що були в конверті, поклади біля цеглинки синього кольору, а загальні – біля цеглинки блакитного кольору.

Згідно з чинними програмами четвертокласники поглиблюють знання про морфологічні одиниці української мови, зокрема дієслово. Для забезпечення наступності щодо вивчення матеріалу з цієї теми доцільно актуалізувати знання здобувачів початкової освіти в такий спосіб:

Завдання № 7. Прослухайте уважно слова. Якщо прозвучить слово із префіксом **З-** або **ЗІ-**, підніміть зелену цеглинку. Якщо почуєте слово із префіксом **С-**, підніміть червону цеглинку.

Усний диктант

Схопити, зігнути, сховати, зіштовхнути, співати, заводити, зупинити, з'їсти, стрибати, зривати, спитати, слухати, зрубати, спати, здоровкатися.

Учні 4 класу вдосконалюють свої вміння й навички із синтаксису. З метою розвитку зв'язного мовлення молодших школярів доцільно запропонувати виконати різноманітні завдання творчого характеру, як-от:

Завдання № 8. Давайте виростимо речення із запропонованих цеглинок:

- червона цеглинка – іменник;
- синя – дієслово;
- зелена – прикметник;
- помаранчева – прислівник;
- жовта – сполучник;
- блакитна – прийменник.

Уведіть вирощене речення до невеликого оповідання.

Завдання № 9. За допомогою цеглинок LEGO сконструюй те, що тобі спало на думку першим. Не називаючи цей предмет, опиши його так, щоб інші люди могли здогадатися, про що йдеться. Що це буде за текст? Де його можна використати?

Також учитель, використовуючи набори LEGO, може запропонувати здобувачам початкової освіти виконати індивідуальні чи групові кольорові завдання з будь-якої теми.

Висновки. Отже, використання методики компетентнісного навчання «Шість цеглинок» уможливило формування в учнів початкової школи ключових і галузевих компетентностей на уроках української мови та читання і забезпечує навчання через діяльність. Перспективи подальших наукових пошуків вбачаємо у визначенні ролі названої вище методичної інновації як засобу творчого самовираження молодших школярів.

Література

1. Вашуленко М., Вашуленко О. Про роботу за Букварем нового видання. *Початкова школа*. 2018. № 8. С. 16–21.
2. Вашуленко О. Читацька компетентність молодшого школяра: теоретичний аспект. *Початкова школа*. 2011. № 1. С. 48–50.

3. Весна у лісі. Диктант. URL : <https://vseosvita.ua/library/perevirna-robota-diktant-35872.html>. (дата звернення: 25.05.2022).
4. Вірші про букву П. URL : http://kazkar.info/ua/v_rsh_pro_bukvu_p/. (дата звернення: 25.05.2022).
5. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник. Київ : Либідь, 1997. 376 с.
6. Державний стандарт початкової освіти. URL : <http://nus.org.ua/news/uryad-opublikuvav-novyi-derzhstandart-pochatkovoyi-osvity-dokument/>. (дата звернення: 25.05.2022).
7. Дитячі вірші для наймолодших дітей – Пепі. URL : <https://pepi.com.ua/biblioteka/virshi/dlia-naimolodshykh>. (дата звернення: 27.05.2022).
8. Енциклопедія освіти / [гол. ред. В. Г. Кремень]. Київ : Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
9. Конструктор LEGO як потужний інструмент для навчання. Технологія «Шість цеглинок». URL : <https://inkluzia.com.ua/konstruktor-lego-yak-potuzhnyi-instrument-dlya-navchannya.-tehnologiya-shist-tseglinok/> (дата звернення: 25.05.2022).
10. Концепція Нової української школи. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>. (дата звернення: 25.05.2022).
11. Педагогічний словник / [за ред. М. Д. Ярмаченка]. Київ : Педагогічна думка, 2006. 516 с.
12. Савченко О. Я. Дидактика початкової школи : підручн. для студ. пед. ф-тів. Київ : Генеза, 2012. 368 с.
13. Словник-довідник з української лінгводидактики / [кол. авторів за ред. М. Пентиліук]. Київ : Ленвіт, 2003. 149 с.
14. Шість цеглинок в освітньому просторі школи : метод. посіб. / уклад. О. Рома. The LEGO® Foundation, 2018. 32 с.

References

- Vashulenko, O. (2011). *Chytatska kompetentnist molodshoho shkoliara: teoretychnyi aspekt* [Reading competence of junior schoolchildren: theoretical aspect], *Pochatkova shkola – Elementary School*, 2011, № 1, 48–50 [in Ukrainian].
- Vesna u lisi. *Dyktant* (2018). [Spring in the woods. Dictation]. URL: <https://vseosvita.ua/library/perevirna-robota-diktant-35872.html> [in Ukrainian].
- Virshi pro bukvu P [Poems about the letter P]. URL: http://kazkar.info/ua/v_rsh_pro_bukvu_p/ [in Ukrainian].
- Honcharenko, S. U. (1997). *Ukrainskyi pedahohichnyi slovnyk* [Ukrainian pedagogical dictionary]. Kyiv : Lybid [in Ukrainian].
- Derzhavnyi standart pochatkovoї osvity* [State standard of primary education] (2018). URL : <http://nus.org.ua/news/uryad-opublikuvav-novyi-derzhstandart-pochatkovoyi-osvity-dokument/> [in Ukrainian].
- Dytiachi virshi dlia naimolodshykh ditei – Pepi* [Children's poems for the youngest children – Pepi]. URL : <https://pepi.com.ua/biblioteka/virshi/dlia-naimolodshykh> [in Ukrainian].
- Kremen, V. H. (2008). *Entsyklpediia osvity* [Encyclopedia of Education]. Kyiv : Yurinkom Inter [in Ukrainian].
- Konstruktor LEGO yak potuzhnyi instrument dlia navchannya. Tekhnolohiia «Shist tseghlynok»* (2020). [LEGO constructor as a powerful learning tool. «Six Bricks» Technology]. URL : <https://inkluzia.com.ua/konstruktor-lego-yak-potuzhnyi-instrument-dlya-navchannya.-tehnologiya-shist-tseglinok/> [in Ukrainian].

Kontseptsiiia Novoi ukrainskoi shkoly (2016). [The concept of the New Ukrainian School] URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf> [in Ukrainian].

Yarmachenko, M. D. (2006). *Pedahohichnyi slovnyk* [Pedagogical dictionary]. Kyiv : Pedahohichna dumka [in Ukrainian].

Savchenko, O. Ya. (2012). *Dydaktyka pochatkovoї shkoly* [Primary school didactics]. Kyiv : Geneza [in Ukrainian].

Pentyliuk, M. (2003). *Slovnyk-dovidnyk z ukrainskoi lnhvodydaktyky* [Dictionary-reference book on Ukrainian language didactics]. Kyiv : Lenvit [in Ukrainian].

Roma, O. (2018). *Shist tsehlynok v osvithnomu prostori shkoly* [Six bricks in the educational space of the school]. The LEGO® Foundation.

АНОТАЦІЯ

Статтю присвячено актуальній проблемі, а саме формуванню ключових компетентностей здобувачів початкової освіти на уроках української мови та читання засобами методики компетентнісного навчання «Шість цеглинок», що передбачає використання наборів LEGO. Авторкою зроблено акцент на провідній ролі предмета «Української мови та читання» через його важливість щодо опрацювання теоретико-практичного складника всіх освітніх галузей першого концентру сучасного закладу загальної середньої освіти.

Здійснено аналіз досліджень науковців минулого та сьогодення, відзначено їхні позиції стосовно організації освітнього процесу в початковій школі, підкреслено єдність поглядів учених щодо необхідності домінування на уроках дидактичних ігор.

Вивчення нормативних документів України в галузі освіти, наукового доробку дослідників, а також прогресивних підходів щодо організації освітнього процесу, зокрема в початковій школі, дозволило авторці статті констатувати, що сьогодні однією з інновацій, яка може забезпечити результативність навчання – сформованість ключових і предметних компетентностей, – є методика компетентнісного навчання «Шість цеглинок». Відзначено доцільність використання завдань, створених на засадах зазначеної вище методики, через їх інтеграційний, відкритий характер, легку адаптацію як до освітніх потреб дитини, так і навчального матеріалу, постійне залучення молодших школярів до комунікативної взаємодії.

Пропонована стаття – дослідження теоретичного і в той же час конкретно-практичного характеру. Публікація містить розроблені авторкою завдання з навчального предмета «Українська мова та читання» для учнів початкової школи, виконання яких передбачає застосування названої вище методики, а саме використання наборів LEGO, та забезпечує формування відповідних предметних і ключових компетентностей через діяльність.

Стаття буде корисною як для викладачів закладів вищої освіти, які викладають цикл дисциплін методичного характеру, так і вчителів початкової школи закладів загальної середньої освіти, що активно впроваджують інновації в освітній процес.

Ключові слова: *початкова школа, ігрові технології, методика компетентнісного навчання «Шість цеглинок», набори LEGO, здобувач початкової освіти, українська мова та читання, компетентність.*